

Estudis culturals comparatius de l'Àsia Oriental

2014/2015

Codi: 101544

Crèdits: 6

Titulació	Tipus	Curs	Semestre
2500244 Estudis de l'Àsia Oriental	OT	4	0

Professor de contacte

Nom: Artur Lozano Mendez

Correu electrònic: Artur.Lozano@uab.cat

Utilització de llengües

Llengua vehicular majoritària: català (cat)

Grup íntegre en anglès: No

Grup íntegre en català: Sí

Grup íntegre en espanyol: No

Prerequisits

Per a fer un seguiment adient de l'assignatura, no és necessari haver cursat estudis d'Antropologia, però sí haver realitzat les assignatures Introducció a l'Antropologia Social i Cultural, i Societat de l'Àsia Oriental, tot havent assimilat els utilitatges propis de les Ciències Socials. Per a aquest fi, es recomana revisar els continguts teòrics i metodològics apresos a aquestes matèries. Es convenient haver cursat amb aprofitament també Gènere i Societat de l'Àsia Oriental, Literatura Moderna i Contemporània de l'AO, i Art i Cultura Popular de l'AO.

D'altra banda, atès que la majoria de les lectures seran en anglès, és necessari un nivell mínim de comprensió lectora d'aquest idioma per a un bon seguiment tant de les lectures obligatòries com de les complementàries.

Com a assignatura de la menció "Cultura, art i literatura d'Àsia Oriental," aquesta assignatura es complementa amb la de Temes Avançats d'Art i Cultura Popular de l'Àsia Oriental, però no és obligatori cursar totes dues si no es desitja obtenir la menció.

S'aconsella als/a les estudiants que desitgin realitzar un Treball de Fi de Grau amb una perspectiva contrastiva o propera als estudis culturals que cursin aquesta assignatura perquè, en cas contrari, hauran de compensar mancances metodològiques i teòriques de manera autònoma.

Objectius

L'assignatura Estudis Culturals Comparatius de l'Àsia Oriental és una assignatura que posa el pes en la dimensió transnacional i negociada dels processos i dinàmiques culturals. Presenta una aproximació basada en l'aproximació del Centre for Contemporary Cultural Studies de la Universitat de Birmingham, que atén al protagonisme dels agents implicats en les pràctiques culturals i a la dimensió política i de lluita de poder quant a la regulació social de tots els processos culturals. L'assignatura no es basa en la varietat de cross-cultural studies que van tenir el seu apogeu a finals dels noranta i principis de segle amb figures com Geert Hofstede.

No entenem la cultura com a sistemes semiòtics estables superposats amb cartografies imaginàries d'abast nacional, estatal o regional. L'estudi cultural comparatiu que proposem a aquesta matèria persegueix posar de relleu el caràcter sobredeterminat, complex i negociat de les produccions i consums en la seva dimensió cultural.

Els alumnes es familiaritzaran amb estudis culturals de diversos autors de la regió d'Àsia Oriental i/o que tracten fenòmens/aspectes culturals de les realitats socials de la regió. També assimilaran els orígens i diversitat de plantejaments i metodologies que han tingut cabuda als Estudis Culturals com a disciplina híbrida.

Entre els objectius específics tenim:

- Adquirir coneixements teòrics i metodològics adients per a l'anàlisi de la construcció i reproducció de percepcions culturals lligades a discursos socials prescriptius.
- Conèixer la gènesi dels estudis culturals a partir de les diferents escoles dels estudis literaris i la diferència entre l'escola del Regne Unit i la dels EUA. Conèixer les principals figures actuals del camp i aquelles figures especialitzades en estudis culturals contrastius des de l'òptica de l'Àsia Oriental.
- Aplicar les eines teòriques i l'anàlisi dels estudis culturals als mitjans de comunicació i a les noves xarxes socials facilitades per les TIC.
- Fer una integració dels coneixements interdisciplinaris adquirits al grau per a oferir raonaments i estudis històricament situats i enriquets per la multiplicitat humana, i no limitar-se a una sola aproximació o una anàlisi abstracta i pretesament atemporal. Adonar-se que especialització i preparació no són simplement continguts o títols (abastament, i fàcilment, disponibles per diversos mitjans), sinó que són sobretot mètode: rigor, exigència i capacitat autocrítica. Que els graduats d'Estudis de l'Àsia Oriental esdevinguin especialistes depèn del fet que treballin i argumentin com especialistes, i no especialment d'una acumulació de coneixements apriorísticament presentats com a especialitzats.
- Afinar el sentit crític i la capacitat analítica individual, així com la capacitat de debat i les habilitats interculturals i comunicatives orientades a l'intercanvi d'idees i experiències.

Competències

- Aplicar estratègies per resoldre problemes de comprensió de textos escrits en les llengües de l'Àsia oriental.
- Comprendre l'univers referencial de textos escrits i orals en les llengües de l'Àsia oriental.
- Conèixer i comprendre els fonaments dels estudis comparatius culturals.
- Conèixer, comprendre, descriure i analitzar els valors, les creences i les ideologies de l'Àsia oriental.
- Desenvolupar estratègies d'aprenentatge autònom.
- Desenvolupar un pensament i un raonament crítics i saber comunicar-los de manera efectiva, tant en les llengües pròpies com en una tercera llengua.
- Determinar el context social i històric de textos orals o escrits en les llengües de l'Àsia oriental.
- Determinar els valors, les creences i les ideologies expressats en textos orals o escrits en les llengües de l'Àsia oriental.
- Reconèixer les connotacions de les referències culturals específiques en l'àmbit de l'Àsia oriental i valorar-ne la influència en la comunicació interlingüística i intercultural.
- Resoldre problemes de comunicació intercultural.
- Respectar la diversitat i la pluralitat d'idees, persones i situacions.
- Respectar la igualtat de gènere.
- Ser flexible i saber adaptar-se a noves situacions.
- Treballar en grups interdisciplinaris i interculturals.
- Vetllar per la qualitat del propi treball
- Conèixer i utilitzar els recursos de les tecnologies de la informació i la comunicació (TIC) per recopilar, elaborar, analitzar i presentar informació en relació amb els estudis de l'Àsia oriental.

Resultats d'aprenentatge

1. Aplicar estratègies per resoldre problemes de comprensió de textos escrits en les llengües de l'Àsia oriental.
2. Avaluat els resultats obtinguts en el procés de cerca de la informació per documentar-se i actualitzar els coneixements de la història, la literatura, la lingüística, el pensament i l'art.
3. Comprendre l'univers referencial de textos escrits i orals en les llengües de l'Àsia oriental.

4. Conèixer i comprendre els fonaments dels estudis comparatius culturals.
5. Conèixer, comprendre, descriure i analitzar els valors, les creences i les ideologies de l'Àsia oriental.
6. Desenvolupar estratègies d'aprenentatge autònom.
7. Desenvolupar un pensament i un raonament crítics i saber comunicar-los de manera efectiva, tant en les llengües pròpies com en una tercera llengua.
8. Determinar el context social i històric de textos orals o escrits en les llengües de l'Àsia oriental.
9. Determinar els valors, les creences i les ideologies expressats en textos orals o escrits en les llengües de l'Àsia oriental.
10. Fer la cerca de documents en llengües pròpies de l'Àsia oriental.
11. Reconèixer les connotacions de les referències culturals específiques en l'àmbit de l'Àsia oriental i valorar-ne la influència en la comunicació interlingüística i intercultural.
12. Resoldre problemes de comunicació intercultural.
13. Respectar la diversitat i la pluralitat d'idees, persones i situacions.
14. Respectar la igualtat de gènere.
15. Ser flexible i saber adaptar-se a noves situacions.
16. Treballar en grups interdisciplinaris i interculturals.
17. Utilitzar eines diferents per a fins específics en el camp de la història, la literatura, la lingüística, el pensament i l'art.
18. Utilitzar la terminologia específica de la història, la literatura, la lingüística, el pensament i l'art.
19. Vetllar per la qualitat del propi treball.

Continguts

TEMA 1. APROXIMACIONS ALS ESTUDIS CULTURALS.

- Introducció als estudis culturals. Què s'entén per cultura. Registres de la cultura. Distinció i consum. Aproximacions a l'estudi de la cultura.
- Fonaments i orígens dels Estudis Culturals: l'Escola de Birmingham i Stuart Hall.
- Exemples d'Estudis Culturals Comparatius aplicats: el mercat d'electrodomèstics i la seva expansió de postguerra al Japó i als EUA, estratègia global de Sanrio i les seves llicències de Hello Kitty.
- Els estudis culturals al Japó.

TEMA 2. CONFIGURACIONS DE TRANSHUMANISME I CIBERDITZACIÓ A LA CULTURA POPULAR I L'IMAGINARI COL·LECTIU DE DIVERSOS PAÏSOS.

- Corea: Visionat de Soy un cyborg, Park Chan-wook. Anàlisi del component de projecció a la ficció de conflictes psicològics/socials/familiars reprimits en altres canals d'expressió social. Intersubjectivitat vis-à-vis individualisme, o com no pot haver-hi un sense l'altre. Instruments i institucions que exerceixen disciplina sobre el cos i la ment.
- Japó: Akira, Katsuhiro Ōtomo; Ghost in the Shell i Innocence, Oshii Mamoru. El transhumanisme més proper al body horror i el transhumanisme d'especulació filosòfica. Connexions amb filmografies i influències intel·lectuals d'altres països (influències rebudes i exercides). El cyborg com a significant desestabilitzador de sistemes hegemònics de configuracions de gènere, identitat, especialitzacions laborals, desigualtats socials i la condició humana.
- Comparació amb produccions de països que no pertanyen a l'esfera cultural de l'Àsia Oriental: Eva (2011) de Kike Maíllo y Her (2013) d'Spike Jonze. Noves inquietuds i sensibilitats que apareixen a les darreres produccions que exploren qüestions transhumanistes

Metodologia

(Per veure les activitats avaluable a les quals fan referència aquestes aclaracions metodològiques, referiu-vos a "Avaluació")

Les classes de l'assignatura d'Estudis Culturals Comparatius de l'Àsia Oriental seguiran com a eina bàsica metodològica la lectura/anàlisi crítica de textos que seran triats per l'equip docent i comentats a classe. Els textos seran tant documents escrits com audiovisuals. Els textos es posaran en comú a classe. Addicionalment s'oferirà altre material per a aprofundir en els temes tractats mitjançant els textos principals.

En les sessions de debat i posada en comú, el professorat dirigirà la conversa i establirà punts de debat i anàlisi.

A principi de curs s'oferiran algunes lliçons magistrals on es farà una introducció als plantejaments i aproximacions teòriques dels Estudis Culturals que caldrà complementar amb la lectura dels materials indicats; s'analitzarà la situació dels Estudis Culturals a Europa, EUA i Àsia Oriental.

L'equip docent supervisarà els objectes d'estudi triats pels grups d'estudiants per a la seva feina de treball escrit. Els estudiants han de demostrar que han assimilat el contingut de les lectures del campus virtual i dels recursos de què disposen en aquesta guia amb la feina desenvolupada per a la presentació de classe, el treball redactat i les intervencions regulars a classe.

En resum, aquesta assignatura exigeix un alt compromís de lectura per poder adquirir les eines teòriques rellevants i la capacitat d'incorporar de manera productiva aquestes eines a les capacitats intel·lectuals i dialògiques. El tipus de crítica i d'anàlisi que es pretén desenvolupar amb aquestes sessions escapa del model de crítica divulgativa i mediàtica que es consumeix d'ordinari. La presentació d'articles i el treball escrit no es poden limitar a fer resums argumentals i reciclar comentaris de blogs, han de sustentar-se en un aparell i argumentació acadèmics.

Activitats formatives

Títol	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Tipus: Dirigides			
Comentari a classe dels textos d'autors consagrats. Documents teòrics i anàlisi de productes/fenòmens de la cultura des d'una òptica transnacional/diacrònica/contrastiva.	3	0,12	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19
Presentació a classe de l'anàlisi d'un procés o fenomen de la cultura amb una perspectiva crítica/contrastiva i diàleg amb els companys.	2	0,08	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19
Redacció d'un treball a partir d'un fenomen o aspecte de la societat o l'univers humà triat, acordat amb l'equip docent, i amb una metodologia pròpia dels estudis culturals comparatius	5	0,2	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19
Tipus: Supervisades			
Anàlisi d'un producte o fenomen en la cultura sota la supervisió d'un dels docents	5	0,2	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19
Tipus: Autònomes			
Lectura de textos d'autors consagrats. Documents teòrics i anàlisi de productes/fenòmens de la cultura i la seva indústria associada.	30	1,2	2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19

Avaluació

PART I. JAPÓ.

Percentatges notes:

22% prova

30% treball de classe

15% presentació de lectura / recensió

La participació activa durant les sessions servirà per a arrodonir i apujar la nota final fins a mig punt (a discreció del docent).

Prova.

L'estructura i característiques de la prova s'aclariran a classe. A l'examen s'inquirirà pel contingut de lectures obligatòries i dels materials audiovisuals projectats a classe..

Treball.

Treball escrit de 2500 paraules (màxim de 6 planes) que estudiï algun fenomen, procés, tendència, construcció, discurs, producte cultural des d'una òptica comparativa, interdisciplinària, crítica i acadèmicament exigent. Caldrà consultar amb el docent la temàtica i l'aproximació del treball perquè sigui aprovat. La manca de correcció lingüística, de propietat del registre i de cura expositiva poden descomptar fins a tres punts de la nota.

Presentació de lectura / recensió.

Caldrà presentar una de les lectures obligatòries a una de les sessions. La presentació és informal i no cal preparar material de suport com ara presentacions multimèdia. La presentació hauria de durar entre 10 i 15 minuts i ha de resumir de manera clara i endreçada les idees principals del text. Es valorarà la capacitat de fer comentaris a partir de la lectura i de posar-la en relació amb altres coneixements adquirits al grau.

Aquells que no puguin fer la presentació a classe hauran de fer una recensió atenint-se a la pauta que es lliurarà a través delcampus virtual. Es castigaran aquelles recensions que no segueixin la pauta i es dediquin a fer un resum descuidat d'un text o unes "opinions personals".

Participació i assistència.

Cal fer les lectures, assimilar-les i participar a la posada en comú a classe. A les sessions presencials, els alumnes han de demostrar a les seves intervencions que han llegit els textos críticament i que els han contrastat amb la seva pròpia experiència i bagatge acadèmic adquirit al grau.

PART II. XINA. 33%

No presentat

Es considerarà no presentat a qui no realitzi el menys un nombre de proves equivalents al 70% de la nota final. Aquells estudiants que obtinguin una nota final de l'assignatura entre 4 i 5, podran realitzar algun tipus de Prova alternativa com ara bé un examen oral, escrit o treballs específics de desenvolupament de temes per a poder superar i completar la part que necessiti recuperar de les proves en les que s'estructura l'avaluació de l'assignatura.

Els estudiants que estiguin d'intercanvi i realitzin l'assignatura a distància hauran de lliurar 4 recensions de 2 planes cadascuna durant el curs (indicades per l'equip docent, amb el qual s'han de posar en contacte) i hauran de fer un treball de 2000 paraules, el plantejament del qual també s'ha de posar en comú amb (i s'ha d'aprovar per) l'equip docent. Les recensions comptaran un 15% de la nota cadascuna (15x4), mentre que el treball comptarà un 40% de la nota final.

Activitats d'avaluació

Títol	Pes	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Participació activa a classe: ús/referència a les lectures assignades setmanalment (o aperiòdica), aportacions crítiques durant els debats, col·laboració a una bona dinàmica de treball.	40%	50	2	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19
Presentació oral on es desenvolupi una anàlisi d'un procés o fenomen de la cultura amb una perspectiva crítica/contrastiva i que interpel·li als companys	30%	25	1	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19
Treball a partir d'un fenomen o aspecte de la societat o l'univers humà triat, acordat amb l'equip docent, i amb una metodologia pròpia dels estudis culturals comparatius	30%	30	1,2	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19

Bibliografia

El següent llistat és una selecció de volums il·lustratius i introductoris als estudis culturals:

- Agger, Ben. 1992. Cultural studies as critical theory. Philadelphia: Falmer.
- du Gay P., Stuart Hall, Linda Janes, Hugh Mackay, and Keith Negus. 1997. Doing Cultural Studies: The Story of the Sony Walkman. London: Sage, in association with The Open University.
- Gunster, Shane. 2004. Capitalizing on culture: Critical theory for cultural studies. Toronto: Univ. of Toronto Press.
- Hall S. 1997. Representation: Cultural Representations and Signifying Practices.: Sage.
- Lewis, Jeff. 2002. Cultural studies: The basics. Thousand Oaks, CA: SAGE.
- Storey, John. 1998. An introduction to cultural theory and popular culture. Athens, GA: Univ. of Georgia Press.
- Storey, John. 1997, 2009. Cultural Theory and Popular Culture: An Introduction. <http://cataleg.uab.cat/record=b1405435~S1*cat>
- Storey, John. 2009. Cultural Theory and Popular Culture: A Reader. <http://cataleg.uab.cat/record=b1847666~S1*cat>
- Taylor, Paul, and Jan Li Harris. 2008. Critical theories of mass media: Then and now. Berkshire, UK: Open Univ. Press.

Bibliografia en línia d'estudis culturals i Japó actualitzada fins a 2012: The Margins: <
<http://themargins.net/csbib.html>>

Associacions i centres:

Association for Cultural Typhoon

<http://cultural-typhoon.com>

British Association for Japanese Studies

<http://www.bajs.org.uk/>

Nissan Institute of Japanese Studies

<http://www.nissan.ox.ac.uk/>

European Association for Japanese Studies

<http://www.eajs.org/>

German Institute of Japanese Studies

<http://www.dijtokyo.org/?lang=en>

The Japanese Studies Association of Australia

<http://www.jsaa.info/>

Edwin O. Reischauer Institute of Japanese Studies

<http://www.fas.harvard.edu/~rijs/>

Center for Japanese Studies

<http://www.international.ucla.edu/japan/resources/links.asp>

English Language Journals

Cultural Studies journals (for more East Asia focused cultural studies journals, see following sections):

- [Angelaki: Journal of the Theoretical Humanities](#)
- [Asian Ethnology](#)
- [Boundary 2](#)
- [Communication and Critical/Cultural Studies](#)
- [Continuum: Journal of Media and Cultural Studies.](#)
- [Critical Inquiry.](#)
- [Cultural Critique.](#)
- [Cultural Studies.](#)
- [Cultural Studies Review.](#)
- [Culture, Theory and Critique.](#)
- [differences: A Journal of Feminist Cultural Studies.](#)
- [European Journal of Cultural Studies.](#)
- [Feminist Media Studies.](#)
- [Globalizations.](#)
- [Identities: Global Studies in Culture and Power.](#)
- [Inter-Asia Cultural Studies.](#)
- [International Journal of Cultural Studies.](#)
- [Interventions: International Journal of Postcolonial Studies.](#)
- [Journal of Intercultural Studies.](#)
- [Journal of Japanese & Korean Cinema.](#) Forthcoming.
- [Journal of Popular Culture.](#) (Issues)
- [Journal of Popular Film and Television.](#)
- [Media, Culture, Society.](#)
- [Mediations.](#)
- [Mechademia.](#)
- [New Formations.](#)
- [New Left Review.](#) En [castellà](#).
- [October.](#)
- [Parallax.](#)
- [Popular Culture Studies Journal, The.](#)
- [Positions. East Asia Cultures Critique.](#)
- [Public Culture.](#)
- [Science Fiction Studies.](#) A [JSTOR](#).
- [Social Text.](#)
- [Social Identities. Journal for the Study of Race, Nation and Culture.](#)
- [South Atlantic Quarterly.](#)

- [Space and Culture.](#)
- [SubStance.](#)
- [Television & New Media.](#)
- [Theory, Culture & Society.](#)
- [Theory and society.](#)
- [Third Text.](#)
- [Traces.](#)

Japan journals:

- [Contemporary Japan](#)
- [Early Modern Japan: An Interdisciplinary Journal](#)
- [Electronic Journal of Contemporary Japanese Studies](#)
- [Gaiko Forum](#)
- [Japan Echo](#)
- [Japan Focus: Asia-Pacific Journal](#)
- [Japan Forum](#)
- Japan Quarterly
- [Japan Studies Association Journal](#)
- [Japan and the World Economy](#)
- [Japanese Journal of Religious Studies](#)
- [Japanese Language and Literature](#)
- [Japanese Studies](#)
- [Japanese Studies Review](#)
- [Journal of International and Advanced Japanese Studies](#)
- [Journal of Japanese Philosophy](#)
- [Journal of Japanese Studies](#)
- [Journal of Renga & Renku](#)
- [Journal of the Japanese and International Economies](#)
- [Journal of the Japanese Archaeological Association](#)
- [Monumenta Nipponica](#)
- [Review of Japanese Culture and Society](#)
- [The Shingetsu Electronic Journal of Japanese-Islamic Relations](#)
- [Sino-Japanese Studies](#)
- [Social Science Japan Journal](#)
- [Transactions of the Asiatic Society of Japan Transactions of the Asiatic Society of Japan](#)

- [U.S.- Japan Women's Journal](#)

Asia/East Asia journals:

- [Acta Asiatica](#)
- [Ars Oreintalis](#)
- [The Asia-Pacific Journal](#)
- [Asia Pacific Studies](#)
- [Asia Pacific World](#)
- [Asian Affairs](#)
- [Asian Anthropology](#)
- [Asian Culture](#)
- [Asian Ethnology](#)
- [Asian Journal of Criminology](#)
- [Asian Literature and Translation \(ALT\): A Journal of Religion and Culture](#)
- [Asian Survey](#)
- [Asiascape: Digital Asia](#)
- [Bulletin of the School of Oriental and African Studies, University of London \(BOAS\)](#)
- [Bulletin of the School of Oriental Studies, London Institution](#)
- [Critical Asian Studies](#)
- [East Asian History](#)
- [East Asia: An International Quarterly](#)
- [East Asian Journal of Popular Culture](#)
- [East Asian Science, Technology, and Medicine](#)
- [East Asian strategic review](#)
- [Education About Asia](#)
- [Far Eastern Affairs](#)
- [Far Eastern Quarterly](#)
- [Graduate Journal of Asia-Pacific Studies](#)
- [Harvard Journal of Asiatic Studies](#)
- [Historiography East & West](#)
- [The International Journal of the Asian Philosophical Association](#)
- [International Journal of Asian Studies](#)

- [International Relations of the Asia-Pacific \(IRAP\)](#)
- [Journal of American-East Asian Relations](#)
- [Journal of the American Oriental Society \(JAOS\)](#)
- [The Journal of Asian Studies](#)
- [Journal of East Asian Archaeology](#)
- [Journal of the International Association of Buddhist Studies](#)
- The Journal of Northeast Asian History
- [Modern Art Asia](#)
- [Pacific Historical Review](#)
- [Positions: east asian cultures critique](#)
- [Stanford Journal of East Asian Affairs](#)